

Česká společnost zdravotnické informatiky a vědeckých informací ČLS JEP (org. č. 1030)

Czech Society of Health Informatics and Information in Science CzMA

Společnost byla založena v říjnu 1995 a schválena sjezdem v prosinci 1995. První zasedání pléna se schválením stanov proběhlo na sjezdu konference Medsoft 95 v Praze.

Na založení společnosti se účastnily 2 skupiny pracovníků:

1. Knihovníci a pracovníci oboru „vědeckých informací ve zdravotnictví“. Tito pracovníci nebyli v naší republice nikdy organizováni, ač vykazovali mnoho aktivit, zejména školících v rámci ILF.
2. Pracovníci zabývající se tzv. lékařskou informatikou, z nichž část byla původně organizována ve Společnosti biomedicínského inženýrství ČLS JEP. V dalších 3 letech přibyla další skupina pracovníků, kteří se opakovaně scházeli v tzv. komisi ministerstva pro standardizaci v lékařské informatice, a dále zástupci řady softwarových firem působících ve zdravotnictví.

Přípravný výbor se opakovaně sešel s předsedou Společnosti biomedicínského inženýrství a došlo k dohodě o vzájemné součinnosti a partnerském vztahu obou společností. V přípravném výboru působil: PhDr. Hana Pessrová, CSc., doc. MUDr. Štěpán Svačina, CSc., doc. ing. Miloslav Špunda, CSc., MUDr. ing. Jan Vejvalka, PhDr. Marie Votípková, MUDr. Hana Vrbová a ing. Miroslav Zámečník.

Současné hlavní aktivity spatřuje společnost zejména v těchto oblastech:

- využití informačních systémů pro zdravotnictví,
- standardizace datových rozhraní mezi informačními systémy,
- vědecké informace ve zdravotnictví,
- počítačové a informační sítě ve zdravotnictví,
- vzdělávací činnost v oboru zdravotnické informatiky.

V těchto oblastech chce společnost sdružit zainteresované odborníky ke společné práci při řešení společných problémů oboru, informování zdravotnické veřejnosti o jeho možnostech (a o existujících mezích), definování správné praxe v oboru, výchově a vzdělávání pracovníků oboru a výchově a vzdělávání zdravotníků tak, aby byli připraveni nové možnosti zdravotnické informatiky využívat. Téměř ve všech oblastech je předpokladem úspěchu spolupráce mezi odborníky z řad informatiků a odborníky z ostatních oborů medicíny – jak to ostatně vyplývá z interdisciplinárního založení zdravotnické informatiky.

V oblasti využití informačních systémů pro zdravotnictví a klinické informatiky je cílem společnosti zaměřit se zejména na tato aktuální témata:

1. Definice požadavků na funkčnost zdravotnických informačních systémů.
2. „Správná technologie“ informačních systémů pro zdravotnictví, vhodnost technických řešení, softwarových prostředků apod.
3. Standardizace položek a dat ukládaných ve zdravotnických informačních systémech, standardizace pro elektronickou výměnu dat mezi subjekty zdravotní péče (doplňování stávajícího standardu o nové datové bloky, vývoj dalších verzí a standardů).
4. Definice datových modelů (data sets), formátů a číselníků pro jednotlivé oblasti, ve kterých jsou data předávána – ve spolupráci s dalšími subjekty (odborné společnosti, státní správa).
5. Vytváření podmínek pro standardizaci předávání dat mezi informačními systémy pro jednotlivé oblasti (laboratoře, patologie, léky, výživa, zdravotnický materiál, lékařské zprávy apod.) – to vše ve spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty (MZ ČR, ČLK, odborné společnosti, asociace atd.).
6. Etické a právní aspekty využívání počítačových a komunikačních prostředků ve zdravotnictví.

V oblasti využití informačních a počítačových sítí pro zdravotnictví je úkolem společnosti pro nejbližší dobu zejména:

- Využití sítí pro vnitřní informovanost členů společnosti (elektronický bulletin, prezentace dokumentů na informačních serverech).
- Využití sítí pro šíření odborných a dalších relevantních informací (o vzdělávacích a podobných akcích, o vznikajících standardech atd.).
- Využití sítí ke zveřejňování a ke zlepšení dostupnosti dokumentů, statistických údajů, používaných číselníků atd.
- Vytvoření podmínek a standardů pro používání počítačových a komunikačních sítí jako komunikačního média pro přenos dat mezi subjekty zdravotní péče (zdravotnická zařízení, státní správa, spolupracující instituce).

V oblasti vědeckých zdravotnických informací a informačních služeb pro zdravotnictví je obsahem práce společnosti zejména:

- Rozvoj spolupráce mezi knihovnami a informačními středisky při poskytování informačních služeb odpovídajících potřebám zdravotnické veřejnosti, informovanost uživatelů o dostupných informačních službách.
- Vytvoření podmínek pro spolupráci knihoven při sdílení a vzájemném zpřístupňování informačních zdrojů (standardizace technických prostředků, sdílení katalogů).
- Využití moderních prostředků a médií (multimediální dokumenty, informační sítě) pro získávání nejnovějších informací o stavu lékařské vědy a medicínských technologií a pro prezentaci poskytovaných informačních služeb.
- Prezentace a podpora dostupnosti českého odborného lékařského tisku.

Při řešení konkrétních problémů je hlavní snahou věcná spolupráce s dalšími zainteresovanými subjekty: s odbornými společnostmi lékařských i technických oborů, s profesními a jinými asociacemi, s institucemi státní správy, s institucemi aktivními v oblasti zdravotnické informatiky, s dalšími subjekty, jejichž aktivita se zdravotnické informatiky dotýká, a také se zahraničními a mezinárodními organizacemi, odbornými společnostmi a sdruženími, zabývajícími se zdravotnickou informatikou.

Současný výbor zvolený v roce 2002 pracuje ve složení: doc. MUDr. Pavel Kasal, CSc. (předseda), Mgr. Adéla Jarolímková (místopředseda), MUDr. Ing. Jan Vejvalka (vědecký sekretář), doc. MUDr. Milan Špála, CSc. (pokladník), PhDr. Helena Bouzková, PhDr. Eva Lesenková, doc. MUDr. Richard Průša, CSc., doc. MUDr. Štěpán Svačina, CSc., ing. Miroslav Zámečník, MUDr. Jan Naidr (předseda revizní komise).

Významné aktivity

Společnost pravidelně pořádá konference Medsoft (1965–2003). V roce 2003 se konaly 2 pracovní dny:

- Jarní pracovní den: Informační systémy a komunikace ve zdravotnictví.
- Podzimní pracovní den: Nové poznatky v oblasti vědeckých informací a zpracování vědeckých lékařských zdrojů.

Na nově vytvořené www stránky (www.medinfo.cz) byla zařazena řada nových témat v rámci práce odborných aktivit.

Zahraniční spolupráce

Společnost není členem zahraničních společností, ale individuální kontakty má jak s IMIA (International Medical Informatics Associations), tak s EMIA (European Medical Informatics Association).

Vnitřní členění

Odborná působnost společnosti byla rozdělena do 6 komisí:

- Metodologie, Kvalita
- Vědecké lékařské informace
- Informační systémy, Standardy
- Telematika
- Bioinženýrství
- Výuka on-line

Předseda: Doc. MUDr. Pavel Kasal, CSc.

pavel.kasal@lf2.cuni.cz

Vědecký sekretář: MUDr. Ing. Jan Vejvalka

Podklady zpracoval doc. MUDr. Pavel Kasal, CSc.